

LITERATURA

1. Arus, E. (2012). *Biomechanics of human motion: Applications in the martial arts*, CRC Press.
2. Homma, G. (1990). *Aikido for life*, North Atlantic Books.
3. Matavulj, D., Milosavljević, S., Lazarević, P. & Ivanovski, A. (2014a): Mogućnost primene specifičnih igara realnog aikidoa u rekreaciji dece ranog školskog uzrasta, *Sport - nauka i praksa*, Vol. 4 (1), 15-23.
4. Matavulj, D., Milosavljević, S., Lazarević, P. & Trunić, N. (2014b): Sklanjanje sa linije napada kao važan činilac uspešne odbrane u realnom aikidou, *Sport - nauka i praksa*, Vol. 4 (2), 39-46.
5. Meyer, R., Ikeda, H., & Reeder, M. (2000). *Center: The power of aikido*. FrogBooks.
6. Milenković, D. (2007). *Japan za početnike*. Beograd: Super print.
7. Milosavljević, S., Matavulj, D. & Lazarević, P. (2014a): Obezbeđenje akutnog bola udarcem kao bitan preduslov uspešnije realizacije poluga u realnom aikidou, *Sport - nauka i praksa*, Vol. 4 (1) , 5-13.
8. Milosavljević, S., Matavulj, D., Lazarević, P. & Spasović, J. (2014b). Analiza tehnike „Džiu vaza”, *Sport - nauka i praksa*, Vol. 4 (2), 57-64.
9. Milosavljević, S., Matavulj, D. & Trunić, N. (2013). Mogućnost primene tehnika realnog aikidoa na poboljšanje ravnoteže kod populacije rekreativaca, *Sport - nauka i praksa*, Vol. 3 (1), 29-39.
10. Raposa, M. L. (2003). *Meditation and the martial arts*, University of Virginia Press.
11. Stevens, J. (1985). The Founder, Ueshiba Morihei, *Aikido and the new warrior*, 5-22.
12. Ueshiba, M. (2003). *The aikido master course: best aikido 2*, Kodansha International.
13. Vraćarević, Lj. (2007). *Realni aikido*, Beograd: MLS.

Prikaz knjige

Ranković, M. (2013) 70 GODINA BOKSA U KRAGUJEVCU 1940-2010

*Izdavač: Bokserski klub „Radnički“,
Kralja Aleksandra I Karađorđevića 56, Kragujevac, Srbija; str. 263
ISBN 978-86-916773-0-5; COBISS.SR-ID 198793996*

U martu 2014. godine, u Kragujevcu je održana promocija monografske publikacije „70 godina boksa u Kragujevcu 1940-2010“, autora Miće Rankovića. Monografija je objavljena povodom obeležavanja značajnog sportskog i klupskega jubileja – sedam decenija bokserskog obitavanja u gradu Kragujevcu i državi Srbiji. U oblasti istorije fizičke kulture, odnosno borenja kao multidisciplinarnog područja, može se konstatovati da je ostvaren jedan novi stvaralački poduhvat, jer veliki samopregor i entuzijazam autora i sportskog publiciste je morao rezultirati delom koje je iznad svega koncizno, odmereno i provereno, uz sintezu brojnih stručnih i istraživačkih argumenata.

Obim knjige iznosi 263 stranice formata A4, sa 75 crno-belih slika i 15 slika u koloru, tri članka iz lokalnih novina i revija, nekoliko plakata i ulaznica, kao i obiljem bibliografskih jedinica: 62 monografske publikacije i 47 godišnjaka i izveštaja, što sve ukupno čini preko 100 zvaničnih izvora i dokumenata.

Nastajanje i razvoj bokserskog kluba obuhvata uglavnom periode od početka Drugog svetskog rata i njegovog završetka, ali u **Uvodu** nas autor podseća i na istorijsku vrednost bokserske veštine još od perioda Stare Grčke i Rima i, kasnije, 18. vek i Englesku, tj. Džemsa Fita i Džeka Bretona, kao i na 1903. godinu i formiranje sekcije „Soko“ i 1920, kada se osnivaju bokserski klubovi „Radnički“ iz Beograda i „Herkules“ iz Zagreba.

Poglavlje „**Počeci**“ vezano je za predstavljanje kulturnog mesta kragujevačke varoši - Pivnicu, kao mesto gde su 7. decembra 1940. godine održane prve bokserske borbe pred publikom u gradu, što se zvanično vezuje i za datum osnivanja Bokserskog kluba „Radnički“ iz Kragujevca. U poglavlju „**Osnivanje kluba**“ izneti su podaci koji imaju veliku istorijsku vrednost. Klub je osnovao Aleksandar Jovanović, rođen 1898. godine u Vranju. Radio je kao medicinski tehničar u Francuskoj i Alžiru, gde je i počeo da trenira boks, a 1928. vraća se u Srbiju i Kragujevac, gde pred rat okuplja grupu mlađih ljudi i počinje da ih uči bokserskim pravilima i veštinama. Do obnavljanja

rada kluba dolazi odmah nakon rata, kada kragujevački bokseri počinju da se takmiče u svim većim gradovima Srbije.

Poglavlje „**Posleratni period**“ govori uglavnom o počecima klupske reprezentativnih takmičenja, kao i o obnovi Fiskulturnog društva „Radnički“, kao jednoj vrsti aktiva sa sedam sekcija. U poglavlju „**Po godinama takmičenja**“ predstavljeno je izuzetno obimno i kvalitetno štivo, u kojem je autor naveo skoro sva značajna takmičenja u predstojećih sedam decenija. Početke kluba obeležili su, pre svih, Stevan Ljubomirović u muva kategoriji, Slavko Sorgić u srednjoj i Dragoslav Jakovljević u polusrednjoj i isto tako obrazovani i stručni treneri, Đovani Labruci i Boris Dugec. Godina koja će zlatnim slovima biti upisana jeste 1962, jer „Radnički“ osvaja prvi Kup Jugoslavije u mečevima sa beogradskom „Crvenom Zvezdom“, a 3. oktobra 1965. ponavlja podvig sa istim protivnikom u meču za prvaka države, pred oko 13 000 gledalaca, pobedivši sa 13:7. Narednog leta uspesi su se ređali kao na traci, jer je u odlučujućem meču odbranjena titula protiv ekipe „Radničkog“ iz Niša, rezultatom 12:8. Ovaj veliki trofej predao je bokserima „Radničkog“ gospodin Branko Mirković, tada predsednik BSJ-a. Nova titula osvojena je 1972. godine pobedom u poslednjem kolu nad ekipom „Pule“, rezultatom 7:3. Osamdesetih godina prošlog veka pojavljuju se dva sjajna kragujevačka boksera, Milivoje Labudović i Mirko Puzović, koji je 1984. na OI u Los Andelesu osvojio bronzanu medalju, dok je devedesetih veliki uspeh napravio i Nikola Marković, osvojivši takođe bronzu na Svetskom prvenstvu u Malagi.

Godine 1997. „Radnički“ ponovo postaje ekipni šampion države, savladavši u finalu ekipu Loznice sa 12:8 pred oko 5000 gledalaca, a u sezoni 2002/03. prvi šampion državne zajednice Srbije i Crne Gore postaje „Radnički“, koji je u finalu ponovo pobedio odličnu ekipu „Loznicu“.

Poglavlje „**Stranci u ekipi Radničkog**“ predstavlja Rumune, Lucijana i Jona, Andreja i Berešoe, potom Aliju iz Makedonije i Panajotova iz Bugarske, koji su boksovali u dresu „Radničkog“.

U poglavlju „**Ekipni prvaci države**“ govori se o već pomenuvih šest titula, koje ekipi „Radničkog“ donose treće mesto na listi najuspešnijih, odmah iza BK „Radnički“ iz Beograda sa osvojenih devet i BK „Partizan“ sa sedam titula.

Najzanimljivija „**Učešća takmičara u medunarodnim susretima seniorske reprezentacije Jugoslavije**“, koja počinju 1954. godine mečom u Kragujevcu između Jugoslavije i Austrije prikazana su u narednom poglavlju.

Poglavljem „**Učešće takmičara na ostalim takmičenjima u svetu**“ ističu se uspesi sa OI, SP, potom PE, Mediteranskih igara... Poglavlje „**Bili su na čelu kluba**“ prikazuje najuspešnije predsednike bokserskog kluba.

U poglavlju „**Svi treneri kluba**“ nabrojana su imena najpriznatijih stručnjaka u istoriji „Radničkog“, dok se u narednom, „**Oni su brinuli**“

o zdravlju“, navode imena doktora Dimitrija Meta, dr Bore Milićevića, dr Milovana Erića...

Prethoslednje poglavlje knjige „**Drugi o nama**“ donosi kraće radove čuvenog novinara Dragana Nikitovića, dr Branka Ostojića, koji je bio član Medicinske komisije Svetske bokserske federacije i Miodraga Perunovića.

Budući da u potpunosti zadovoljava stručne kriterijume, ova monografija se može preporučiti najširem krugu čitalaca, jer će u istoj naći i naići na obilje zanimljivog materijala. Autor prikaza smatra da bi svaka biblioteka trebalo da ima ovu knjigu u svom knjižnom fondu, jer sadrži veliki broj primera koje treba slediti.

*Vladimir Živanović¹, master profesor fizičkog vaspitanja i sporta
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Univerzitet u Beogradu, Srbija*

UDK 796.83:061.2(497.11)(049.32) ; 796.83(497.11)"1940/2010"(049.32)

¹ z.vladimir80@gmail.com

